

Sarajevo, 29.08.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.08.2016.- 26.08.2016.

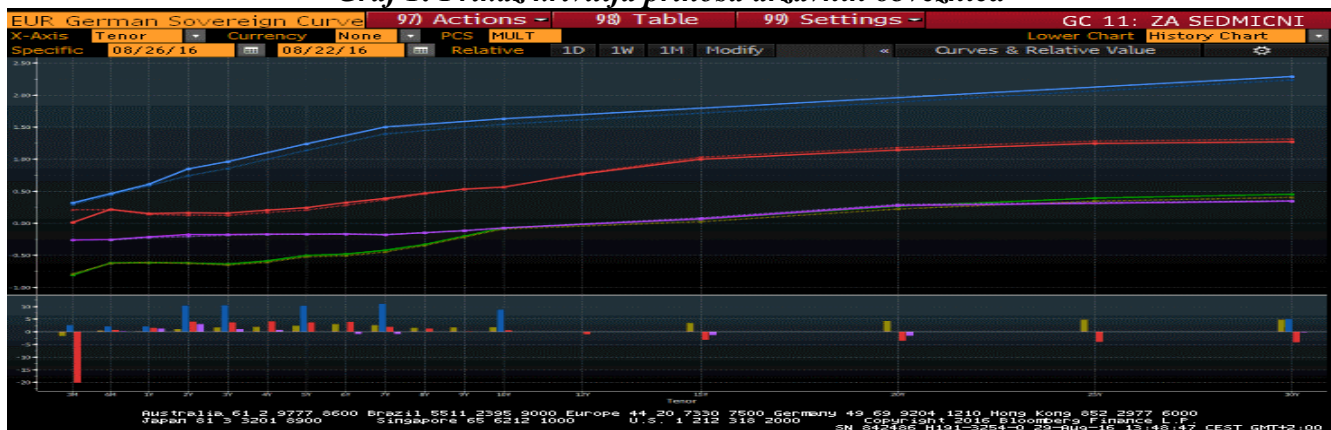
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	19.8.16	-	26.8.16		19.8.16	-	26.8.16		19.8.16	-	26.8.16		19.8.16	-	26.8.16	
2 godine	-0,61	-	-0,61	→	0,75	-	0,84	↗	0,15	-	0,17	↗	-0,20	-	-0,17	↗
5 godina	-0,50	-	-0,50	→	1,16	-	1,24	↗	0,24	-	0,24	→	-0,18	-	-0,17	↗
10 godina	-0,03	-	-0,07	↘	1,58	-	1,63	↗	0,62	-	0,56	↘	-0,08	-	-0,07	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	19.8.16	-	26.8.16	
3 mjeseca	-0,793	-	-0,809	↘
6 mjeseci	-0,630	-	-0,622	↗
1 godina	-0,603	-	-0,591	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.08.2016. godine (pune linije) i 19.08.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Iako je u sedmici ranije zabilježen rast prinosa obveznica eurozone srednjeg i dugog roka dospelja, isti su početkom protekle sedmice ponovo smanjeni. Na kretanje prinosa obveznica u eurozoni uticaj i dalje imaju špekulacije u vezi s pitanjem da li će Fed povećati referentnu kamatnu stopu već u septembru ili će i dalje čekati konkretnije dokaze da je za to došlo vrijeme, a volatilnosti kretanja prinosa doprinose oprečne izjave Fedovih zvaničnika u posljednje vrijeme. Iako su pozitivni podaci PMI indeksa za eurozonu objavljeni u utorak doprinijeli priličnom rastu evropskih indeksa dionica, to se nije odrazilo na bitnije promjene prinosa obveznica eurozone. Tokom protekle sedmice su objavljeni Ifo indeksi poslovnog povjerenja, koji su u Njemačkoj zabilježili najniže nivoe u posljednjih šest mjeseci, što ukazuje na to da je Brexit počeo da djeluje na raspoloženje investitora. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi obveznica kraćeg i srednjeg roka dospelja nisu zabilježili promjene, dok su prinosi dugoročnih obveznica eurozone zabilježili pad.

Član IV ECB-a Coeure izjavio je da bi nedostatak vladinih reformi za poticaj privrednog rasta mogao primorati uvođenje dodatnih monetarnih stimulansa, čak i ako to znači dodatne rizike. On je dodao i da privredni rast u eurozoni dobija na snazi, te da će taj trend biti nastavljen, ali da oporavak nije toliko snažan koliko bi ECB željela da bude. Slično tome, ovaj zvaničnik ECB-a je na konferenciji centralnih

banaka u SAD-u krajem protekle sedmice izjavio da su negativne kamatne stope bile veoma efikasne u jačanju privrednog rasta i inflacije, te u održavanju cjenovne stabilnosti u srednjem roku. Ipak, ove mjere su poduzete pod implicitnom pretpostavkom da će biti prolaznog karaktera, ali on smatra da postoji mogućnost da smanjenje kratkoročnih kamatnih stopa ka efektivno niskim nivoima u budućnosti postane češće, u slučaju makroekonomskih šokova, ukoliko privrede ne sprovedu potrebne reforme, s tim da bi stimulativni efekti niskih kamatnih stopa u tom slučaju bili znatno slabiji.

Njemačka je emitovala petogodišnje obveznice po prinosu od -0,51%, što je nivo jednak rekordno niskom prinosu ostvarenom na aukciji obveznica ovog dospijeća u julu. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,593%), šestomjesečne (-0,595%) i jednogodišnje (-0,587%), a Njemačka jednogodišnje (-0,611%) trezorske zapise. Španija je emitovala tromjesečne (-0,351%), te po rekordno niskom prinosu devetomjesečne (-0,256%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	AUG	53,1	53,3	53,2
2.	PMI kompozitni indeks – Njemačka (prelim.)	AUG	55,1	54,4	55,3
3.	PMI kompozitni indeks – Francuska (prelim.)	AUG	50,4	51,6	50,1
4.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	AUG	-7,7	-8,5	-7,9
5.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	AUG	108,5	106,2	108,3
6.	GDP – Njemačka (kvartalno)	II kvartal	0,4%	0,4%	0,7%
7.	GDP – Francuska (kvartalno) 2. prelim. podatak	II kvartal	0,0%	0,0%	0,7%
8.	GDP – Španija (kvartalno)	II kvartal	0,7%	0,8%	0,8%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	JUL	-20,5	-19,1	5,4
10.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	JUN	-	0,9%	1,5%
11.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	JUL	5,0%	4,8%	5,0%

SAD

Početak protekle sedmice finansijsko tržište u SAD-u je bilo relativno mirno, jer su investitori iščekivali govor predsjednice Feda Yellen, koji je održan u petak na konferenciji centralnih bankara u Jackson Holeu, SAD. Prinosi američkih obveznica prije petka nisu bilježili značajne promjene, ali su u petak povećani, nakon što je predsjednica Yellen veoma pozitivno ocijenila stanje u domaćoj privredi. Prema njenim riječima, ekonomski rast SAD-a nije brz, ali je dovoljno dobar da se osigura poboljšanje stanja na domaćem tržištu rada, a stopa nezaposlenosti se kreće ispod 5%. Međutim, inflacija se i dalje nalazi ispod ciljanog nivoa od 2,0%, što je djelimično rezultat prolaznih efekata ranijeg smanjenja cijena energenata i cijena uvezene robe, ali se očekuje rast stope inflacije na ciljani nivo tokom nekoliko narednih godina. Na osnovu ovih ekonomskih očekivanja, članovi FOMC-a i dalje smatraju da je postepeno povećanje referentne kamatne stope adekvatna mjera, kako bi se dostigli i održali zadati ciljevi. Yellen je navela da u svjetlu kontinuiranih solidnih performansi tržišta rada i očekivanja koja se odnose na ekonomsku aktivnost i inflaciju, vjeruje da su pojačani razlozi za povećanje referentne kamatne stope tokom narednih mjeseci. Ona je, takođe, naglasila da će donošenje ove odluke zavisiti od stepena u kojem nadolazeći ekonomski podaci potvrđuju FOMC-ova očekivanja. Yellen je istakla da je ekonomski rast neizvjestan, te da se monetarna politika ne nalazi na tačno određenom kursu. Nakon njenog govora prinosi američkih obveznica su povećani za pet do osam baznih poena na dnevnom nivou.

I drugi Fedovi zvaničnici su tokom protekle sedmice davali izjave u kojima su navodili da se zalažu za povećanje referentne kamatne stope. Pod uticajem navedenog, vjerovatnoća povećanja referentne kamatne stope, koja se mjeri na osnovu fjučersa na Fedovu efektivnu kamatnu stopu, za septembarski sastanak FOMC-a je povećana sa nivoa od 24%, koliko je zabilježeno početkom sedmice, na nivo od 42% koliko je zabilježeno u petak.

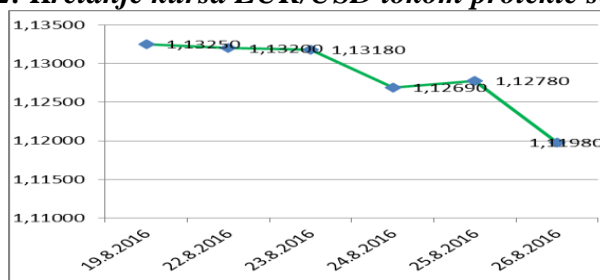
Dionički indeks Dow Jones je na sedmičnom nivou zabilježio smanjenje od 0,85%, a indeks S&P 500 smanjenje od 0,68%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G)	II kvartal	1,1%	1,1%	1,2%
2.	Indeks lične potrošanje (G/G)	II kvartal	4,2%	4,4%	4,2%
3.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) – preliminarno	JUL	3,4%	4,4%	-4,2%
4.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	JUL	-2,0%	12,4%	1,7%
5.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	JUL	-1,1%	-3,2%	1,1%
6.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Ričmond	AUG	0,20	0,27	0,05
7.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed Kansas Siti	AUG	-2,0	-4,0	-6,0
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	20. AUG	265.000	261.000	262.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen sa nivoa od 1,1320 na nivo od 1,1198, što je na sedmičnom nivou smanjenje od 1,12%.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Njemačka kancelarka Merkel je izjavila da EU treba da pokaže da može napredovati bez Velike Britanije, s obzirom na to da ona i lideri Francuske i Italije nastoje da zadrže put Evrope. Merkel je ovom prilikom izjavila da poštuje odluku Velike Britanije ali, naravno, želi da bude jasno da ostalih 27 zemalja članica EU rade na prosperitetu i sigurnosti Evrope. Pored toga, ona je istakla da EU neće ublažavati svoja pravila kako bi se očuvao pristup Londona bankarskom tržištu EU onog momenta kada Velika Britanija napusti EU. Istaknuto je da se s Velikom Britanijom ne može pregovarati o pravnom i regulatornom okviru takozvanog “pasoškog pristupa”, koji omogućava bankama da djeluju, da se inkorporiraju i nude svoje proizvode i usluge na cijelom tržištu EU vrijednom 19 biliona USD.

Istraživanje koje je proveo Citi/YouGov je pokazalo da su se, nakon oštrog rasta u julu, tokom ovog mjeseca stabilizovala inflatorna očekivanja građana Velike Britanije za narednih 12 mjeseci. Prema posljednjim anketama građani očekuju inflaciju od 1,8% u narednih 12 mjeseci, što je isti podatak koji je zabilježen i u julu. Očekivanja inflacije za narednih pet i deset godina su povećana na 2,6% i 2,4%, respektivno.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	AUG	-	4,1%	4,5%
2.	Inflacija (G/G)	JUL	0,5%	0,6%	0,5%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	JUL	2,0%	4,3%	-0,5%
4.	PPI izlazne cijene u proizvodnji (G/G)	JUL	0,0%	0,3%	-0,2%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	JUL	9.000	-8.600	900
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	JUN	4,9%	4,9%	4,9%
7.	Maloprodaja (G/G)	JUL	4,2%	5,9%	4,3%
8.	Pozajmice javnog sektora (bez banaka) (u mlrd GBP)	JUL	-1,9	-1,0	8,0
9.	GDP (Q/Q) P	II KVARTAL	0,6%	0,6%	0,6%
10.	Lična potrošanja (Q/Q) P	II KVARTAL	0,8%	0,9%	0,7%
11.	Izvoz (Q/Q) P	II KVARTAL	0,7%	0,1%	-0,4%
12.	Uvoz (Q/Q) P	II KVARTAL	0,8%	1,0%	0,1%
13.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	II KVARTAL	-0,9%	0,5%	-0,6%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,86648 na nivo od 0,85246, dok je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,3075 na nivo od 1,3137.

JAPAN

Premijer Japana Abe je tokom ovog mjeseca predstavio fiskalni paket vrijedan 13,5 biliona JPY koji će biti usmjeren ka javnim projektima i ostalim mjerama, obećavajući zajedničko djelovanje sa BoJ sa ciljem oživljavanja ekonomije. Ujedno, ovim su pojačane špekulacije da će potrošnja Vlade, u osnovi, biti finansirana od strane BoJ. U izjavi za Reuters, savjetnik premijera Abea Fujii je naveo da će Japan trebati 10 biliona JPY za narednu fiskalnu godinu i dodatnih 10 biliona JPY za 2018. fiskalnu godinu kako bi eliminisao deflatorski jaz, te dodao da BoJ treba da se drži sadašnjih kvantitativnih olakšica, ali da treba preispitivati politiku negativnih kamatnih stopa.

Kabinet Vlade Japana je u mjesečnom ekonomskom izvještaju za august naveo da je ekonomija Japana na putu umjerenog oporavka, iako su neke slabosti u skorije vrijeme prisutne.

Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da većina ekonomista očekuje da će BoJ u narednom periodu dodatno ublažiti monetarnu politiku, dok 40% ispitanika očekuje da će BoJ zadržati monetarnu politiku nepromijenjenu.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

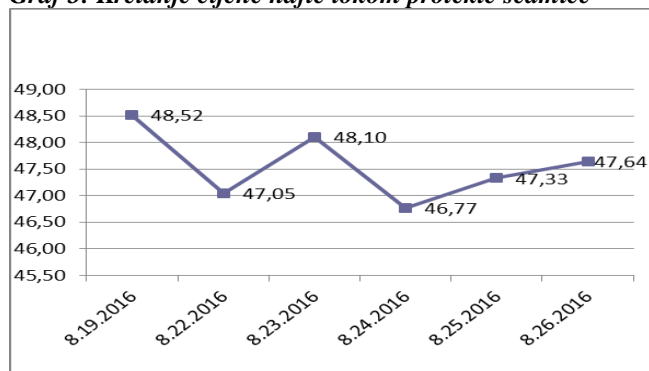
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks F	JUN	-	99,2	98,4
2.	Koincidirajući indeks F	JUN	-	111,1	110,5
3.	Inflacija (G/G)	JUL	-0,4%	-0,4%	-0,4%
4.	Temeljna inflacija (G/G)	JUL	0,7%	0,5%	0,7%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 113,52 na nivo od 114,00. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan sa nivoa od 100,22 na nivo od 101,84.

NAFTA I ZLATO

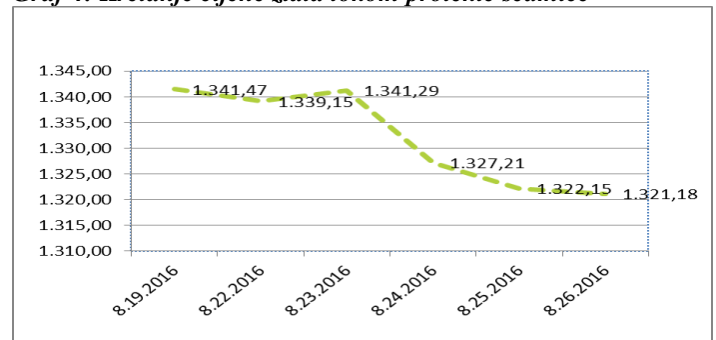
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 48,82 USD (42,84 EUR). Kretanje cijene nafte je tokom protekle sedmice bilo relativno volatilno. Početkom sedmice zabilježeno je smanjenje cijene ovog energenta nakon što su pojedini investitori odlučili da realizuju dobitak zabilježen tokom prethodnog perioda. Već u utorak cijena nafte je povećana pod uticajem sve češćih špekulacija na tržištu da bi predstavnici Irana ovaj put mogli pristati na dogovor o zamrzavanju obima proizvodnje u okviru OPEC-a, čime bi se uticalo na stabilizaciju cijena nafte. U srijedu je ponovo zabilježeno smanjenje cijene nafte pod uticajem objavljivanja podatka koji su ukazali na povećanje američkih zaliha nafte za 2,5 miliona barela na sedmičnom nivou. Tokom trgovanja u četvrtak i petak investitori su analizirali vjerovatnoću da li će zemlje proizvođači nafte postići dogovor o zamrzavanju obima proizvodnje ovog energenta, te zbog toga tokom ova dva dana nisu zabilježene značajne promjene cijene nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 47,64 USD (42,54 EUR), što je na sedmičnom nivou smanjenje od 1,81%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.341,47 USD (1.184,52 EUR). Učesnici na tržištu zlata su tokom protekle sedmice analizirali izjave Fedovih zvaničnika o budućnosti referentne kamatne stope u SAD-u. Nekoliko njih je signaliziralo da će podržati skorije povećanje ove kamatne stope, navodeći napredak domaćeg tržišta rada, ali i rast stope inflacije ka ciljanim nivoima. Ipak, svi su bili oprezni pod uticajem iščekivanja govora predsjednice Yellen na konferenciji centralnih banaka u organizaciji Feda iz Kansas Sitija. Tokom trgovanja u srijedu cijena zlata je zabilježila intenzivniji pad nakon što je probila tehnički nivo podrške, a što je aktiviralo veći broj naloga za prodaju ovog plemenitog metala, zbog ograničenja gubitaka. Krajem protekle sedmice cijena zlata nije bilježila značajne promjene, jer je govor predsjednice Feda Yellen održan nakon zatvaranja londonske berze. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce ovog metala je iznosila 1.321,32 USD (1.179,84 EUR), što je na sedmičnom nivou smanjenje od 1,51%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.